

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Nee**

Aan

Minister MLZS

Deadline: 31 maart 2023

nota

Agendering CWIZO: Kamerbrief over de regeling
zorgmedewerkers met langdurige post-COVID klachten

TER BESLISSING

SG

Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt

5.1.2e

Opgesteld door

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum

14 maart 2023

Kenmerk

3562238-1045367-MEVA

Uw kenmerk

Zaaknummer

1045367

Bijlage(n)

2

Let op: U krijgt twee separate zaken/stukken ter afstemming voorgelegd. Deze voorliggende stukken gaan alleen over punt 1:

1. Een Kamerbrief (over de vormgeving van de regeling) incl. nota ter agendering voor de CWIZO en MR. Indien u akkoord gaat met deze stukken, dan wordt het geagendeerd voor de CWIZO. Een definitieve versie van de Kamerbrief en een nota die openbaar wordt bij verzending naar de Kamer volgen later.
2. Een Commissiebrief (over de planning) incl. nota ter verzending naar de Kamer. Indien u akkoord gaat met deze planningsbrief, dan wordt deze z.s.m. verstuurd naar de Kamer. Hiermee kondigt u de onder punt 1 genoemde Kamerbrief aan.

1. Aanleiding

De afgelopen weken is verder gewerkt aan de regeling voor zorgmedewerkers met langdurige post-COVID klachten (hierna: de regeling). U heeft de Kamer toegezegd om in april meer duidelijkheid te geven met een Kamerbrief over de invulling van de regeling. In deze nota wordt u gevraagd in te stemmen met de bijgaande conceptversie Kamerbrief én wordt u gevraagd een besluit te nemen over de risico's omtrent de uitvoering van de regeling. Als u hiermee instemt, dan wordt de Kamerbrief geagendeerd voor de CWIZO van 11 april 2023 in aanloop naar de MR van 26 april.

2. Geadviseerd besluit

1. Stemt u in met de bijgaande conceptversie Kamerbrief, waarin u
 - Een toelichting geeft op de invulling en uitvoering van de regeling, waarbij u in deze nota expliciet wordt gevraagd een besluit te nemen over:
 - o De hoogte van de tegemoetkoming: € 15.000;
 - o Het hanteren van de WIA-beschikking als uitgangspunt, waardoor onder andere (onverzekerde) ZZP'ers niet in aanmerking kunnen komen;
 - o De uitvoering te laten doen door DUS-I, in overleg met het UWV.
 - Een toelichting geeft op de planning van de regeling.

2. Stemt u daarnaast in met het accepteren van de restrisico's (zie bijlage 2)? Deze risico's worden niet verstuurd aan de CWIZO.

3. Stemt u in met het agenderen van de bijgaande Kamerbrief voor de CWIZO van 11 april 2023, in aanloop naar de MR van 26 april 2023? Indien u instemt met de conceptversie Kamerbrief zal daarna de definitieve versie van de Kamerbrief

aan u worden voorgelegd ter ondertekening. **NB.** De route via de MR is noodzakelijk om overeenstemming te bereiken over de hoogte van het bedrag en de uitvoering van de regeling. Bovendien is dit nadrukkelijk afgesproken in de RWIZO in aanloop naar het versturen van de brief op 1 februari 2023. Toen is en marge van de RWIZO het besluit genomen dat aangekondigd mag worden dat het kabinet een regeling treft, onder voorwaarde dat de brief over de invulling van de regeling wordt voorgelegd in de MR.

Datum
14 maart 2023
Kenmerk
3562238-1045367-MEVA

3. Kernpunten

In de bijgaande Kamerbrief worden de contouren geschetst voor de regeling. De regeling zit nog volop in de uitwerfphase, waarbij onder andere nog een aantal vragen open staan bij het UWV. Indien daartoe aanleiding is kan de bijgaande brief nog nader worden gepreciseerd voorafgaand aan de verzending naar de Kamer (eind april). Het gaat dan met name over de paragraaf over de uitvoering. Overigens goed om te melden dat de brief als doel heeft om de Kamer te informeren over de contouren van de regeling. De regeling wordt, zoals gebruikelijk, niet voorgelegd aan de Tweede Kamer. Wel wordt de regeling opengesteld voor internetconsultatie zodat burgers en eventueel bedrijven kunnen reageren met suggesties.

Hoogte van de aanvullende financiële ondersteuning

In de Kamerbrief wordt de hoogte van de aanvullende financiële ondersteuning gesteld op € 15.000. Hiermee wordt aangesloten bij het bedrag dat een bepaalde groep Q-koorts patiënten destijds hebben kunnen ontvangen, omdat er sprake is van een vergelijkbare situatie. In het verzoek tot voorlichting aan de Raad van State is het bedrag van € 15.000 openbaar gemaakt en daar lijkt men nu ook vanuit te gaan. U wordt daarom geadviseerd om hier niet meer van af te wijken.

Het is denkbaar dat tijdens bespreking in onderraden/MR het ministerie van J&V en BZK opnieuw de suggestie doen om het voornoemde bedrag van € 15.000 bij te stellen naar € 5.000. Immers, het bedrag van € 5.000 sluit aan bij recente onverplichte tegemoetkomingen aan o.a. slachtoffers geweld jeugdzorg (2020), Dutchbat-III-veteranen (2021) en transgenderpersonen (2021). Vanuit de uitvoering wordt daarnaast opgemerkt dat een lager bedrag een lagere onrechtmatigheid bij misbruik en oneigenlijk gebruik kan opleveren. Daarnaast kan een lager bedrag het gevoel van onrechtvaardigheid bij het niet ontvangen van de tegemoetkoming verkleinen. Zoals vermeld in de vorige paragraaf wordt u desondanks geadviseerd om bij het eerder bekendgemaakte bedrag van € 15.000 te blijven.

ZZP'ers

In de Kamerbrief wordt toegelicht dat het beschikken over een WIA-beschikking de afbakening wordt voor deze regeling. Het gros van de ZZP'ers kan geen WIA-uitkering aanvragen, omdat zij niet bij het UWV of helemaal niet zijn verzekerd tegen arbeidsongeschikt. Zij ontvangen dus geen WIA-beschikking ontvangen. Er zijn geen cijfers van het aantal ZZP'ers die door post-COVID arbeidsongeschikt zijn geworden. Tot op heden zijn ook geen signalen ontvangen van deze groep. De WIA-beschikking is de inhoudelijke maatstaf om de doelgroep te kunnen afbakenen, omdat daarmee objectief vaststaat dat iemand tijdens de eerste golf ziek is geworden en inmiddels langer dan twee jaar ziek is, waardoor diegene arbeidsongeschikt is.

Door dit als inhoudelijke maatstaf te gebruiken, komt het gros van de ZZP'ers niet in aanmerking voor deze regeling. Dat geldt ook voor een werknemer die bewust de keuze heeft gemaakt geen WIA-aanvraag te doen, terwijl diegene toch verminderd inzetbaar is geworden door post-COVID maar vrijwillig zijn/haar aantal contracturen naar beneden heeft bijgesteld. Hoewel erkend moet worden dat ook zij gevolgen kunnen ondervinden van langdurige post-COVID klachten, is het van belang om vast te houden aan voornoemde inhoudelijke maatstaf. Daarmee wordt de kans op misbruik en oneigenlijk gebruik verkleind.

Datum
14 maart 2023

Kenmerk
3562238-1045367-MEVA

Gelet op het gelijkheidsbeginsel zal dit punt wel nader verkend moeten worden met SZW. Dan gaat het onder andere over de groep ZZP'ers die een particuliere arbeidsongeschiktheidsverzekering heeft afgesloten en mogelijk ook objectief kunnen aantonen dat zij in de eerste golf ziek zijn geworden en vanwege langdurige post-COVID klachten tot op heden arbeidsongeschikt zijn.

Uitvoering (en risico's)

Samen met DUS-I, WJZ en FEZ is gewerkt aan een risicoanalyse. In de bijlage vindt u de hoogst geïdentificeerde risico's toebedeeld in twee categorieën: beleidsmatige- en uitvoeringstechnische risico's. Door het nemen van beheersmaatregelen kunnen de beleidsmatige risico's (gedeeltelijk) gemitigeerd worden. Desondanks blijven restrisico's bestaan ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik en in de uitvoering. Deze twee risico's lichten we hieronder nader toe.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het eerste restrisico betrof de kans op identiteitsfraude. Idealiter zouden zorgmedewerkers aan de hand van DigiD een aanvraag kunnen indienen, zodat het risico op identiteitsfraude wordt gemitigeerd. DUS-I beschikt momenteel niet over de juiste systemen om een inlog met DigiD mogelijk te maken. Op termijn zou dit wel gerealiseerd kunnen worden (zie volgende paragraaf onder Uitvoeringssystemen).

Het tweede restrisico betreft de beoordeling van de diagnose post-COVID en het leveren van intensieve COVID-zorg. Het UWV kan niet verifiëren of een persoon met een WIA-beoordeling post-COVID heeft en of deze persoon intensieve COVID-zorg heeft geleverd. Een nader op te vragen verklaring van een arts en respectievelijk een werkgever is daarvoor noodzakelijk. Deze verklaringen zijn niet 100% objectiveerbaar en daarmee bestaat een risico op oneigenlijk gebruik.

Uit cijfers van het UWV weten we dat 10.320 medewerkers in de sector zorg en welzijn in de periode van 1 januari 2022 tot oktober 2022 een WIA-beoordeling (beschikking) hebben ontvangen. Bij deze cijfers zitten ook de medewerkers uit o.a. de kinderopvang en Wmo-ondersteuning. Zij vallen wel onder de sector zorg en welzijn, maar worden aan de hand van een selectie op werkgever buiten de doelgroep voor de financiële ondersteuning gehouden. Door verificatie van het UWV op de WIA-beoordeling kan dit aantal niet meer oplopen. In theorie zouden al deze personen wel een verklaring van hun arts en werkgever kunnen aanleveren bij hun aanvraag, zodat zij voldoen aan de afbakening. Dit is echter niet realistisch, omdat artsen over het algemeen terughoudend zijn bij het geven van verklaringen én omdat werkgevers ook niet in alle gevallen verklaringen zullen afgeven. Een beheersmaatregel zou kunnen zijn het bedrag te verlagen, waardoor het minder aantrekkelijk wordt om moeite te steken in het doen van een aanvraag (zie paragraaf hoogte bedrag).

Uitvoeringssystemen

Zoals gezegd wordt idealiter gebruik gemaakt van DigiD. Om van DigiD gebruik te kunnen maken dient de techniek en het beheer daarvan aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) te voldoen. De door DUS-I gebruikte Aiwos applicaties voldoen zowel technisch als qua beheer niet aan deze norm. Momenteel worden verkennende gesprekken gevoerd tussen DUS-I en RDO om onder andere de mogelijkheden van DigiD gebruik in een burgerregeling te onderzoeken. Als de gesprekken daadwerkelijk leiden tot een samenwerking zou dit betekenen dat DUS-I op termijn een burgerregeling met DigiD ondersteuning kunnen uitvoeren. Daarmee wordt het risico op identiteitsfraude gemitigeerd.

Datum

14 maart 2023

Kenmerk

3562238-1045367-MEVA

Effect op toeslagen

De eenmalige financiële ondersteuning telt niet mee voor het inkomen (Box 1) en daarmee heeft het geen effect op de inkomensbelasting. Het bedrag telt echter wel mee als vermogen. Daarmee bestaat het risico dat aanvragers op peildatum 1 januari 2024 boven de vermogensgrens komen, waardoor zij hun toeslagen kwijtraken. Momenteel lopen gesprekken met FIN om de regeling toe te voegen aan de uitzonderingenlijst in de Uitvoeringsregeling Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen (AWIR). Daarmee telt het bedrag niet mee als vermogen. De MR moet een besluit nemen of de regeling daadwerkelijk mag worden toegevoegd aan de uitzonderingenlijst. De besluitvorming loopt mee in het proces van FIN en/of SZW.

4. Toelichting*a. Draagvlak politiek*

Binnen het kabinet is overeenstemming bereikt om een specifieke groep zorgmedewerkers aanvullend financieel te ondersteunen.

De afgelopen periode hebben beide Kamers meermaals aandacht gevraagd voor de ondersteuning aan zorgmedewerkers met post-COVID. In zowel de Eerste als Tweede Kamer zijn diversie moties ingediend. In de Eerste Kamer is een motie van het lid Prast (Partij voor de Dieren) aangenomen waarin het kabinet wordt verzocht om € 150 miljoen vrij te maken voor ondersteuning aan zorgmedewerkers met langdurige post-COVID klachten.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Ook maatschappelijk is veel aandacht voor zorgmedewerkers met post-COVID.

c. Financiële en personele gevolgen

In de MR van 16 december 2022 heeft u een financieel mandaat gekregen voor maximaal € 35 mln. in 2023. Dit bedrag loopt mee in de voorjaarsbesluitvorming en is daarom nog niet gecommuniceerd met de Kamer. De dekking is gevonden binnen de begroting van VWS.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Op dit moment zijn er, naast de hierboven genoemde beleidsmatige- en uitvoeringstechnische risico's, ook juridische uitloophoudingen en nog te beheersen risico's. Zo moet de afbakening van de doelgroep nog nader onderbouwd worden, onder meer in het kader van het gelijkheidsbeginsel. De kans bestaat dat een zorgmedewerker in bezwaar gaat tegen een afwijzing van hun aanvraag en

mogelijk vervolgens in beroep. Het is niet op voorhand te zeggen om hoeveel bezwaren dit gaat, maar het kan wel gaan om grote aantallen. Dit heeft financiële en personele gevolgen. Daarnaast moet bijvoorbeeld de eventuele mitigatie van het effect op inkomensafhankelijke regelingen nog in kaart worden gebracht (zie paragraaf effect toeslagen). Tot slot moeten maatregelen worden getroffen om de privacy van de aanvragers voldoende te waarborgen.

Datum
14 maart 2023
Kenmerk
3562238-1045367-MEVA

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Afgestemd met: WJZ, DUS-I en SZW;

Nog af te stemmen met: FIN.

f. Gevolgen administratieve lasten

De regeling zal leiden tot administratieve lasten bij zorgmedewerkers die een aanvraag doen en bij artsen en werkgevers die een verklaring moeten afgeven. Voor de beoordeling van deze lasten wordt een regeldruktoets uitgevoerd.

g. Toezeggingen

Niet van toepassing.

h. Fraudetoets

Het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik wordt meegenomen in de risicoanalyse.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t.